

לדל שקלים

ב"ש	ח'פ"ה	ת"א	י-ם	כניסה:
6:29	6:29	6:28	6:10	
7:22	7:23	7:23	7:21	יציאה:
			7:59	ר"ת:

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הנאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זע"א

מה עיקר עבודתנו ביום ראש השנה?

דבר ה'
מאמר השבועי מאת מו"ר עש"י המקובל רבי בנימין שמואל'ל שטיינ'א

כי כשהקדוש ברוך הוא מסכים שניטול חלק בבניית הארמון לכבודו, יש לנו כבר את הכול.

מריעים בשופר על אהבת הבורא אלינו

זוה שאנו אומרים מיד אחר תקיעת שופר אשרי העם יודעי "תרועה" מלשון הכתוב (במדבר פ' כ"ג פס' כ"א) לא הביט "און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלוקי עמו "ותרועת" מלך בו, ופרש"י לשון חיבה ורעות. כלומר אשרי המריע בשופר על תרועת מלך בו על אהבת אבינו שבשמים שהגלנו משולחנו ומתגעגע אלינו.

הרה"ק ר' אברהם שמחה הורביץ ז"ל מבארניב הביא בספרו (אורה ושמחה - תקיעת שופר) משל נאה למלך שהיו לו שלשה בנים, וכשגדלו ופקחו עיניהם הכעיסו את המלך בכעס גדול עד שהוכרח המלך לגרשם מארמון המלוכה כדי שיכנע לבבם ויפייסוהו ואז יחזירם, ויתחפש המלך לילך גם בגלות אחריהם ולראות מעשיהם...

ויהי באורך דרכם אזל מזונם והתחיל הקטן שבבנים לבכות על כי רעב וצמא הוא מאד, ובמדבר אין במה להחיות נפשו, ויאמר האח האמצעי נכון שהרעב מציק, אבל גדולה יותר סכנת הליסטים שסביבותינו, וצעק מפחד מות רח"ל, והמלך שמע כל זאת, ועדיין נעשה כאכזר כל זמן שלא שבו מאהבת אביהם, אך האח הגדול השיבם, אתם בוכים על רעב ופחד ליסטים, ולי צר בעיקר על שנתגרשנו מאבינו, והמו מעי בזכרי אהבתו, ובודאי גדולים געגועיו, אוי לו שהגלה את בניו, ולבנים שגלו משלחן אביהם, ומיד געו כל האחיים בבכיה בגעגועי אביהם, ואז נתגלה אליהם המלך והשיבם לארמונו.

והנמשל כי בגלותנו צר לנו מעקתין נפישין, וצרכי עמך מרובים מבני חיי ומזוני, וגדולה מזה סכנת הליסטים הם שבעים אומות הרוצות ח"ו לטרוף את הכבשה, אבל עיקר הצער הוא שמפני חטאנו גלינו מארצנו מעל שלחן אבינו, וזה אשרי העם יודעי תרועה שנבין ע"י התשובה שזה הקול הוא קול השי"ת, ואין אנו חפצים בשום אומה ולשון שניהיגו אותו רק השי"ת באור פניו יהלכון, ובזה הקב"ה מתמלא רחמים עלינו ויגאלנו במהרה בימינו אמן.

יהי רצון שתכתבו ותחתמו לחיים טובים ולשלום, ושיהיה לכם שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בבית ה", ברור שנקבל את כל התנאים הגשמיים הנחוצים לצורך מטרה זו, ולכן אין צורך לפרטם... ונבאר זאת על ידי מעשה. היה אדם, בעל חנות לממכר מוצרי בנין, הוא היה איש ישר והגון, סחורתו מעולה, מחיריו הגונים, הוא הדריך את כולם, נתן עצות חנים בתחום השיפוף, כל אנשי המקום אהבוהו, מעגל לקוחותיו הלך והתרחב... ויגדל האיש, פתח סניפים נוספים, וגם בהם הנהיג מסחר ביושר ואמינות. ברוב טובו אסף כל מיני נערים שנפלטו ממסגרות החינוך, כל מיני ילדים עזובים ומסכנים, לימד אותם את רזי המקצוע, והעסיקם בחנותו. והי היום, והמושל של המדינה חקר ובדק מי האיש האהוב ביותר באותו אזור, מובן שכולם הצביעו מיד על אותו בעל חנות, החליט המושל למנותו לתפקיד ראש העיר. אותו בעל החנות קיבל את המינוי ונכנס במרץ לתפקידו החדש, ומינה תחתיו מנהלים שינהלו את רשת החנויות שבבעלותו.

יום אחד נכנס ללשכתו אדם מכובד, ושאל את ראש העיר, האם אתה מזהה אותי, אמר לו לא, מי כבודו, אני אחד הנערים שאספת מהרחוב, הייתי זרוק, ואתה אספת וטיפחת אותי, לימדת אותי כיצד לעבוד. היום אני קבלן מצליח, יש לי פרויקטים רבים, אני רוצה להכיר לך טובה ולבנות לך ארמון גדול כאות הוקרה על כל מה שעשית בשבילי...

ראש העיר שמח על ההערכה שיש לקבלן אליו, ואמר לקבלן, כנס לרשת שבבעלותי וקח משם את כל הנחוץ לך, כל החומרים עלי! נתן לו פתק בו הוא מאשר לו לקחת ה-כ-ל...

הקבלנים האחרים ראו איך שראש העיר נותן לו לקחת חומרים ככל חפצו, חשדו, מה קורה פה, אפליות... עד מהרה ראו שהקבלן בונה לראש העיר ארמון, או אז הבינו מדוע קיבל את כל החומרים... בראש השנה, יש לכל אחד ואחד מאתנו הזדמנות פז להיות שותפים בבניית ארמון לקדוש ברוך הוא. העולם הזה הוא הארמון, וכל אחד מאתנו הוא חלק מהארמון... כשאדם אומר לה', אני רוצה ליטול חלק בבנייה! אני רוצה לקדש את שמך! אני רוצה לקיים את רצונך! אומר לו הקדוש ברוך הוא - אתה רוצה לבנות ארמון לכבודי, בבקשה - החומרים עלי! מה אתה צריך, בריאות, תקבל! פרנסה, תקבל! מה עוד אתה צריך כדי להיות פנוי למשימה, אושר, בבקשה - קח. אין לנו בראש השנה בקשות פרטיות,

בתפילות של ראש השנה אנו צריכים בעיקר להתחנן ולבקש לפני השי"ת על צער השכינה, כי השכינה נמצאת בבית האסורים, ועוונותינו אלו שגרמו שהיא לא תהא יושבת בביתה ותהא בגלות נודדת ממקום למקום, וכמו שמביא הרש"ש בספרו נהר שלום (ל"ט ע"א) במוסר לראש השנה את דברי הזוהר (תיקוני הזהר דף כב ע"א) כי בני האדם בר"ה ויום הכיפורים צווחין ככלבים הב הב, הב לן מזוני, הב לן בני, הב לן חיי, ולית מאן דאשגח לה לאפקא מבית אסורים דילה", השכינה צועקת ואין מי שמשגיח עליה להוציאה מבית האסורים.

וכמו שרמזו רבותינו (החיד"א בספרו מדבר קדמות מערכת ר' אות י') בפסוק "אך אם יום או יומיים יעמוד לא יוקם כי כספו הוא" כלומר אם אדם בא להתפלל אך אם יום כלומר רק ביום הכיפורים, או יומיים בשני ימים טובים של ראש השנה, "לא יוקם" לא יעמוד בדין לצאת זכאי, ולמה, "כי כספו הוא" שבא להתפלל רק על זה שיהיה לו כסף, וכן נרמז בפסוק "מדוע לא בא בן ישי גם תמול גם היום אל הלחם" כלומר מפני מה לא בא המשיח שהוא מזרע בן ישי גם תמול גם היום, כי אנשים מבקשים רק על לחם, ולא מבקשים שהקב"ה יוציא את השכינה מהגלות...

נשהשכינה תצא מהגלות יהיה טוב לכולם

לכן אנו צריכים לצעוק בעיקר על גלות השכינה... כי כשהשכינה תצא מהגלות יהיה טוב לכולם! כל הבעיות הפרטיות והכלליות של עם ישראל יסתדרו!

ואמרו רבותינו (ר"ה טו) מלך וציבור באים לדין מלך קודם, כלומר קודם יש לבקש על "המלכות" שהיא "השכינה" ואז ממילא יבוא השפע על הציבור על עם ישראל.

וזהו שאנו נוהגים לומר בכל חודש אלול אחר תפילת שחרית את המזמור "לדוד, ה' אורי וישעיי", ושם אנו אומרים "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבת בבית ה' כל ימי חיי, לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו". רק בקשה אחת יש לנו? מה עם פרנסה? מה עם בריאות? הוא אשר אמרנו! כשאנו מבקשים "שבתי

אדם יכין את עצמו עכשיו, ויתרגל לא לכעוס, ובפרט בראש השנה כי ח"ו זה סימן רע לכל השנה

הלכעס, קשה מאד מאד. לכן אדם יכין את עצמו, ויתרגל לא לכעוס, ובפרט בראש השנה או ואבוי למי שכועס בראש השנה, זה סימן רע לכל השנה. השם יצילנו, לא יכעס בשום אופן, ישתדל מאד מאד, יכין את בני ביתו כבר מעכשיו, ויבקש מהם לא להכעיס ולא לכעוס, ואפילו אם יכעיסו אותו יקבל על עצמו לא לכעוס, ואפילו בלבו לא יכעס – כלום, אלא יהיה שמח וידע כי כל דבר שקורה זה מלמעלה, ואע"פ שכל השנה צריך אדם להתנהג כך, אבל היצר הרע גדול, ולכל הפחות יקפיד בזה ביום הדין. גם אשתו תהיה שותפה שלו, תכין הכל, תסדר הכל מראש, כי אם יבוא הבעל לביתו ויראה שלא הכינו הוא יצעק, מה זה ראש השנה! לא הכנתם, אמנם הבעל מצדו צריך לדעת, מה שעשו עשו, ומה שלא עשו לא עשו, ויהיה שמח ולא ישים לב על שום דבר.

יום ר"ה הוא יום פקידת עקרות

ידוע שיום ר"ה הוא יום פקידת עקרות, שבו נפקדו שרה רחל וחנה וזה ר"ת שופר פקידת שרה רחל וחנה ואותיות שקודם השופר הם אותיות עקרה. (אמרי נעם הורוויץ מועדים ח"א עמ' קצט)

עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה

חז"ל דרשו (עי' ר"ה ח. ובעל הטורים בדברים יא, יב) "מרשית השנה ועד אחרית שנה" (דברים יא, יב) מרשית - אותיות מתשרי, שכבר בר"ה דנים מה יהיה בסוף השנה, הן ברוחניות והן בגשמיות, ואפשר שלזה יש ב' ימים אחד לבקש על רוחניות והשני על גשמיות (עי' שער הכוונות דרושי ר"ה דרוש ג).

התפילות של ר"ה מעלים כל התפילות של כל השנה

בזוהר הקדוש (עי' פרשת בהעלותך ח"ג דף קמט ע"ב) קורא את יום ראש השנה "יומא דצלותא", ראש השנה הוא יום של תפילה, כי הקב"ה שומע לכל התפילות, ואפילו של הפחותים שבפחותים.

וזה הרמז - ספרי חיים וספרי מתים לפניך נפתחים, דהיינו אפילו התפילות המתות יכולות לחיות בראש השנה, כי כל התפילות מתעלות.

גם תפילות של אנשים שהם כמו מתים, גם תפילות של אנשים שבקושי מוציאים מלה מהפה, ראש השנה מעלה את הכל. רק שהאדם ירצה באמת לעבוד את השם.

בתקיעת השופר נעשה מיתוק הדינים ע"י האבות

בתקיעת שופר מעוררים זכות האבות הקדושים ונמתקים הדינים, כי הנה כיון שהוא יום הדין, יצחק הנאזר בגבורה יושב באמצע, אבל אברהם (חסד) שבימינו, ויעקב (תפארת) שבשמאלו אוחזים בו וממתקים גבורותיו. וגם דוד מלכא משיחא הרגל הרביעית במרכבה עם האבות. והסדר הוא: תקיעה - אברהם, שברים - יצחק, תרועה - דוד, תקיעה אחרונה יעקב.

וראה פלא: חסד, גבורה, רחמים, בדיוק גימ' 586 כמספר שופ"ר. והענין הוא כי הנהגת העולם בסימן ח"ד - חסד דין רחמים, פעמים העולם מתנהג במידת החסד בזכות מעשיהם הטובים של עם ישראל. פעמים ח"ו במידת הדין, ופעמים במידת הרחמים שהוא ממוזג וממוצע בין החסד לדין. וע"י תקיעת השופר גורמים למתק הדינים ושהעולם יתנהג במידת החסד והרחמים.

"שופר" ר"ת ש'ורש פ'ורה ראש ו'לענה

רמזו רבותינו "שופר" ר"ת שורש פורה ראש ולענה (דברים כט, יז), לומר שגם מי שיש בו מדה זו, יש בכח השופר לעורר אותו אם יכין עצמו כראוי בחודש אלול (ע"פ קול מבשר לר' בונים מפסיחא פרשת נצבים אות ט).

תקיעת שופר

אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזרת הכתוב רמז יש בו כלומר עוררו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם. אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל, הביטו לנפשתיכם והיטיבו דרכיכם ומעלליכם ויעזבו כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה (רמב"ם הלכות תשובה ג, ד).

א. המצוה העיקרית ביום ראש השנה היא תקיעת שופר, ועל כן כשרוצה להחליט היכן ילך להתפלל, יתן לב לבדוק מי התוקע שתהיה יראתו קודמת לחכמתו, וזה יותר חשוב מהשליח ציבור שעובר לפני התיבה וכמו שנפסק בשולחן ערוך בסימן תקצ"ה.

ב. כמו כן מלבד מזה שהתוקע צריך להיות ירא שמים צריך להיות בקיא בהלכות תקיעת שופר כדי לדעת שיעור אורך התקיעה והשברים שכן אם מאריך מדאי בשבר הופכו לתקיעה ולא יוצאים ידי חובה.

ג. בעת תקיעת שופר יחזור בתשובה על מעשיו, ויתודה בלחש בין התקיעות. [וי"א רק בהרהור ולא בפה] וכבר האריך רבנו הרש"ש זיע"א במוסר שלפני תקיעת שופר במעלת וחובת התשובה בעת התקיעות וכתב שהתעוררות תשובה מעט בראש השנה הוא כנגד טורח גדול בזמן אחר, ונכון וכדאי לקרוא דבריו שם לפני התקיעות או במשך יום ראש השנה והואבו דבריו בפלא יועץ (ערך ראש השנה).

חשיבות הכוונה בתפילת הימים הנוראים

דבר אחר "פנה אל תפילת הערער" (תהילים קב) אמר רבי יצחק כלפי דורות אמרו שאין להם לא כהן ונביא ולא בית המקדש שיכפר אלא התפילה נשתיירה להם שהם מתפללים אותה בראש השנה וביום הכיפורים, אל תבזה אותה מהם הוי ולא בזה את תפילתם. "תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא יהלל יה" וכי עד עכשיו אומה אחרת להבראות שהוא אומר ועם נברא, אלא וכו', ורבנן אמרין אלו הדורות שהם כמתים במעשיהם ובאים ומתפללים לפניך בראש השנה וביום הכיפורים ואתה בורא אותם בריה חדשה, ומה להם לעשות ליטול לולבין והדסין ולהלל אותו הוי ועם נברא יהלל יה.

א. יש ליתן את הדעת כמה גדול כח התפילה בימי ראש השנה ועשי"ת ובזה תלווה הצלחתו ובריאותו שלו ושל בני ביתו לכל השנה, וצריך להתאזר בכל עוז לכיין בכל התפילה החל מהקרבנות, פסוקי דזמרה וקריאת שמע וכלה בגולת הכותבת תפילה עמידה.

ב. עבודת ראש השנה "אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם" ויכוין מאוד בתפילתו להשוות עצמו כעבד לפני קונו ולהמליך את כבודו יתעלה עליו ויקבל עול מצוותיו, ועל כל העולם כולו לידע שמלכותו בכל משלה ואין עוד מלבדו.

ג. רבינו האריז"ל היה נוהג לבכות בתפילת ראש השנה ויום הכיפורים ואמר כי מי שאינו בוכה בימים אלו ח"ו אין נשמתו טובה ושלמה, ועוד אמר כי המתעורר ובכיה נופלת עליו סימן שבאותה שעה דנים אותו בב"ד של מעלה ונפשו מרגשת (שער הכוונות דף צ ע"א).

ד. ראוי ונכון להרבות בתפילה ביום ראש השנה [הראשון בפרט] על חשוכי בנים שיפקדו בזרע קודש של קיימא, שהרי ביום זה נצטווה אדם הראשון במצות פריה ורביה, וגם ביום זה אמרו רבותינו שנפקדו שרה רחל וחנה.

סגולות לראש השנה

א. תחת ברז המים למשך ארבע דקות לשם טהרה.
ב. סגולה לפרנסה בשם האדמו"ר מהרי"א מזידיטשוב צ"ל שיקנה בערב ראש השנה סכין חדש וישחיונו והוא מסוגל לפרנסה לכל השנה (סג"י ה, אות ד).

ראש השנה לחיים טובים ולשלום. ועלי הכוונות שיכווין בטבילות, (בן איש חי נצבים ג). ואם אינו יכול לעשות כן, ישפוך על עצמו תשעה קבין מים, או יעשה נטילת ידיים ארבעים פעם עם כוונת שם ע"ב. או לכל הפחות יעמוד

א. יש ענין גדול מאוד להשתדל לטבול בערב ראש השנה, משום טהרה, וכדי לקבל הארת קדושת יום טוב של

שאלה: קמתי לסליחות כחצי שעה קודם עלות השחר, האם מותר לאכול ולשתות?
 תשובה: על פי הפשט מותר לאכול ולשתות ובתנאי שלא יאכל אכילת קבע [כיון שהוא חצי שעה קודם עלות השחר], ועל פי הזהר הקדוש כל זמן שישן בלילה אף אם קם הרבה קודם עלות השחר אסור לאכול (משנ"ב סי' פט ס"כ כז, כה"ח שם ס"ק מג).

שאלה: שליח ציבור שעולה חזן ושרוליו צרים, ולוקח טלית של בית הכנסת האם צריך לברך על הטלית?
 תשובה: אם הטלית של בית הכנסת צריך לברך ויתעטף כדין (שו"ע סי' יד, ומשנ"ב שם ס"ק יא וכה"ח ס"ק טו).

שאלה: חזן שהתחיל חזרת הש"ץ והיו עשרה ובברכה ראשונה יצא העשירי, האם מותר לו להמשיך את התפילה?
 תשובה: ימשיך כהרגלו ויאמרו קדושה, אבל לא יאמרו קדיש תתקבל (והכרעת הרמ"א שיאמר ג"כ קדיש תתקבל), ובתפילת שחרית לא ישאו הכהנים את כפיהם אם אין עשרה בבית הכנסת (שו"ע סי' נה ס"ג, ילקוט יוסף סי' קכח ס"ט ג' ברכת כהנים).

רבי אפרים הכהן זצ"ל - ג' תשרי

הרב הקדוש והמקובל האלקי רבי אפרים בן רבי משה זלכה הכהן נולד בבגדד בשנת תרמ"ו [1886]. בצעירותו כבר יצאו לו מוניטין כגאון אדיר וכמופלג בקדושה ובחסידות.

מפורסם היה רבי אפרים כאיש שכל מעשיו קודש קדשים. זיו אקונין שלו כמראה מלאך אלקים, והיה בקלסתר פניו הטהור בלבד הסגולה, לעורר את הלבבות כדי להתקרב אל אבינו שבשמים.

רבי אפרים היה תלמידו המובהק של הצדיק המפורסם הגאון רבי שמעון אגסי. כל ימות השבוע היה רבי אפרים ישן בבית רבו. מתחילת הלילה עד חצות היו הרב והתלמיד עוסקים בתורה. אחר כך אומרים "תיקון חצות" ועולים על יצועם לישון. שעה אחת היו יושנים ומיד קמים ממטתם להמשיך בלימוד התורה עד אור הבוקר.

רבן של כל בני הגולה הרב רבי יוסף חיים בעל ספר "בן איש חי" ועוד. היה כבר בערוב ימיו, ובאחד הימים גונבה לאזניו שמועה על הגאון רבי אפרים - שהיה אז כבן עשרים שנה - שהנו אחד מבני העלייה שבדורו וכולו קודש קדשים. השתוקק רבי יוסף חיים להכירו מקרוב, ושלח אחריו כדי לתהות על קנקנו.

כשבא רבי אפרים לפני ה"בן איש חי", הושיבו לצידו והחל מגלגל עמו בדברי תורה. מתורת הגולה עברו להשתעשע בתורת הקבלה, ובכל הנושאים גילה רבי אפרים בקיאות וגאונות. הניח רבי יוסף חיים את ידו על ראשו של רבי אפרים ואמר: "אשרי יולדתך! יהי רצון שירבו כמותך בישראל".

כל ימיו היה רבי אפרים מרבה בתעניות ובסיגופים כדי לכפר על הדור ולקרב את קץ הגאולה. היה מתנהג בגינוני קדושה מופלאים וכל השבוע התנזר מאכילת בשר. רק ביום שבת קודש היה מתיר לעצמו לטעום מהבשר לכבוד השבת. מסופר, כי פעם אחת בליל שבת חלם רבי אפרים כי הבשר שבתוך החמין שבביתו אינו כשר, ושמע בקול המצוה לא לטעום ממנו. תמה רבי אפרים מאוד. הוא בעצמו קנה את הבשר מאדם ירא-שמים, שכל גאוני ירושלים קונים אצלו בשר לכבוד שבת, איך יתכן אפוא שהבשר אינו כשר?! בבוקר חקר רבינו לדעת מה הונס לתוך החמין, ונדע לו כי העוזרת הלכה וקנתה על דעתה מעט שומן כדי להשביח את טעם החמין...

משמים שמרו על רבינו, שכל ימיו הקפיד מאוד על כשרות המאכלים, לבל יכשל חלילה שלא בידיעתו.

כשהחלו יהודי עירק לעלות בהמוניהם לארץ הקודש, לאחר הפרעות הנוראות שהיו שם בחג השבועות של שנת תש"א, נסע רבינו בלויית רבנים נוספים וביניהם הרבנים הרב סלמאן מוצפי והרב בן-ציון חזן אל המעברות בהם שוכנו העולים מעירק. רבינו וחבריו עודדו את העולים. חיזקו את רוחם, וסייעו להם רבות הן בגשמיות והן ברוחניות.

רבינו אפרים זלכה הכהן השיב את נשמתו לגנזי מרומים בקדושה ובטהרה, ביום שבת קודש ג' תשרי תשי"ז.

בנו הוא הגאון הגדול רבי שלום הכהן זצוק"ל ראש ישיבת "פורת יוסף" בעיר העתיקה ונשיא מועצת גדולי התורה. והעמיד תלמידי חכמים רבים בדורינו (הכמי בבל, עמודים

וכידוע חכם אפרים קרא לו "שלום" כי בא אליו הרש"ש בחלום ואמר לו דע לך כי הבן הנולד לך כי הבן הנולד לך עתה יש לו ניצוץ ממני ולכן נקרא שמו בישראל חכם שלום.

שאלה: קראו לי להשלים מנין לעשירי והודעתו להם שבעוד שבע דקות יש לי אוטובוס ואני מממה לדרכי, והשלמתי להם מנין לקדיש שקודם התפילה, האם מותר לי לצאת קודם חזרת הש"ץ אע"פ שאני יודע שמחמתי לא יהיה מנין, או שיש כאן איסור של "ועוזבי ה' יכלו"?

תשובה: כיון שהודיע להם קודם שממהר לדרכו ומשלים מנין רק לקדיש והם סמכו שעוד מעט יגיע העשירי, אין לו איסור לצאת (רמ"א סי' נה ס"ב, מ"ב ס"ק יב, שו"ת שבת הלוי ח"ד סי' ז).

שאלה: משחקים של קטנים כמו קפלה או קליקס שמוותר לקטן האם הוא לגדול כמו כדור שהוא מוקצה או מכיוון שמוותר לקטן ה"ה לגדול?

תשובה: משחקים אסורים לגדול, דלא שנא מכדור שאסור ורק לקטנים הותר שהכדור היום נחשב לכלי שמוצרך לכך ואולם מותר לגדול לתת לקטן לשחק בצעצועים המיוחדים לקטנים ואין בהם משום מוקצה (ביע אומר ח"ז אר"ח סי' לט אות ד הליכות עולם ח"ג עמ' ר).

שאלה: האם מותר לשים בתוך החמין ביצה קלופה מע"ש ואין חשש של סכנה?

תשובה: אפשר להקל בכה"ג משום שמערב הביצה בתוך החמין לא נחשב דבר המגולה שיש בו משום סכנה (הגר"מ חליוה גם אני אודך ח"ג סי' לב) ויש שהחמירו בזה (ברכת יהודה ח"ב י"ד סי' ו אות ז).

[הרבנים המשיבים: הרב שלמה חיים אלימלך, הרב עובדיה יוסף בן שלום והרה"ג יעקב דניאל הנסב]

מעלת כוונות השופר

בספרים הקדושים הרבו מאוד לדבר על ענין כוונת השופר, וכמו שכתב הגר"ח פלאגי בספר מועד לכל חי (ריש סימן ד): כתב הרב שולחן גבוה סימן תקפ"ה ס"ק ז' וזה לשונו, ועיקר סוד הדבר לכיון בתקיעה ראשונה אל החסד מידת אברהם, ובשברים אל הגבורה מידת יצחק, ובתרועה אל העטרה, רוצה לומר במלכות מידת דוד, ובתקיעה אחרונה אל התפארת מידת יעקב שהם רחמים פשוטים, ונמצא הדין בין שתי מידות רחמים כדי שיהיה כבוש ביניהם ולא יהיה לו כח לפעול, עכ"ל, אם כן מי שאינו יודע לכיון בכונה זו קצרה מה בצע לו בתקיעתו והרי הוא כנגן המנגן בלי כונה עכ"ל.

והרב חמדת ימים (ר"ה פ"ח): ומי ימלא גבורות מצוה זאת אשר האריכו בה קדושים משרתי עליון בספרים ובפרט בספר הזהר האריכו בסוד השופר מה הוא ומה נעשה בו, אשר כל מי שהוא תוקע יחוייב לדעת פרטי סודותיהן של התקיעות כמו שנאמר אשרי העם יודעי תרועה. וכשם שהתוקע צריך לידע ולכוין כן כל איש ישראל כל עם הקהל עצמם צריכין לכוין בסוד השופר כמו שאמרו בזוהר פרשת פנחס זה לשונו, אשרי העם יודעי תרועה ולא כתיב שומעי תרועה וכו' ע"ש.

מלכות!

אם רק נתבונן קצת בגדלות הבורא ובשפלות האדם, ובפער הנורא והאיום שיש בין שני הקצוות הללו, כל הגישה שלנו לראש השנה, ולתפילות באופן כללי, תשתנה מן הקצה אל הקצה.

כשנפוליאון שלט בצרפת, הוא ייסד את הקיסרות הצרפתית. מצד אחד מספרים עליו שהיה מאוד עממי, וירד אל העם בהזדמנויות רבות, ומצד שני הוא גם הנחיל לדורות מושגים במלכות, מה היא מלוכה.

בתקופת שלטונו הרם והנישא, החליט נפוליאון לצאת למסע ברחבי ממלכתו, כדי לפגוש את האזרחים לשמוע מה יש להם לומר ולהתרשם, איך מתנהלת הממלכה ומה צריך לשפר.

כדרכם של מלכים, לוח הזמנים נקבע זמן רב מראש, וכל עיר ועיר שבה אמור היה המלך לבקר, נדרשה להכין לשכה מלכותית שבה ישב נפוליאון, ויקבל את האזרחים ופשוטי העם שיבואו לבקש בקשות ולחלות את פניו.

באחת הערים הכינו לו לשכה מרווחת, מושל העיר בכבודו ובעצמו הגיע לפקח על העבודות, קנו שולחן עץ מחוטב באופן פלאי, כסא מלכותי נוח במיוחד ומעוטר בעיטורי זהב, נברשות קריסטל יוקרתיות הובאו במיוחד ונתלו מתקרת החדר, החלונות הוחלפו בחדשים עם מסגרות מחוטבות ושמשות נוצצות. הכל היה מוכן. במקביל ביקש מושל העיר שיכינו וילון מאוד מאוד יפה, שייטלה על הקיר האחורי, כך ישב נפוליאון כשכולו אומר כבוד והדר על כס המלכות, לפניו שולחן יוקרתי, מעליו נברשת נוצצת ומפוארת, ומאחוריו יהיה פרוש על הקיר כולו, מהתקרה ועד הרצפה, מצד לצד, וילון יוקרתי.

הכינו וילון ממשי צחור, מעוטר ברקמה עדינה ומשובץ באבני חן. ממש פאר היצירה. לא היה וילון יפה כזה בכל רחבי צרפת. שמרו את הוילון בתוך חדר מיוחד שהיה נעול על מנעול ובריה, ורק פעם ביום נכנסו לשם עובדים ובהירות רבה נייערו קצת את הוילון, שייכנס אוויר חדש ורענן בין כפליה, כדי שהוילון היקר לא יתעפש חלילה, בזמן שהם ממתינים לבואו של נפוליאון.

והנה התקרב היום המיועד. מחר עומד נפוליאון להגיע. מטעמו של ארמון המלוכה נשלח השר הממונה על הטקסים, שבא לבדוק בעצמו אם הכל מוכן כיאה וכיאות לקראת ביקורו של נפוליאון בונפרטה, המצביא הגדול ומייסד הקיסרות הצרפתית.

לכבודו של שר הטקסים עשו את החזרות הגנרליות. התזמורת העירונית פצחה בניגון ההמנון, פרשים רכובים על סוסים לבנים צעדו לשני צדיו של המשטח שעליו ייפרש מחר השטיח האדום, כל הטקס התנהל למופת ושר הטקסים היה מאוד מאוד מרוצה.

זמן קצר לפני בואו של שר הטקסים, הורה מושל העיר להוציא את הוילון היוקרתי ולתלות אותו בלשכה המלכותית של נפוליאון כדי ששר הטקסים יוכל כבר עכשיו להתרשם מיופיו הנדיר של הוילון המיוחד.

והנה, נכנס שר הטקסים אל הלשכה, הוא בוחן בעין דקדקנית את השולחן, את הכסא, בודק אם הוא מספיק נוח, אם הוא לא מדי רחב או מדי גבוה, ... סוקר את הוילון הנהדר הפרוש מאחוריו...

פניו של שר הטקסים מתעקמות בחוסר שביעות רצון. "הורידו את הוילון הזה", הוא פוקד על העובדים במקום. "שימו במקומו וילון אחר, וילון לבן יפה ומכובד, אבל לא את וילון המשי הרקום הזה!..." דממה השתררה במקום. העובדים חשבו ששר הטקסים חמד לו לצון, והחליט לעשות מהם צחוק. מושל העיר הסמיק והחוויר חלפות.

אבל שר הטקסים עומד על שלו, ומורה בשנית, בקול מאוד קשוח ובלתי מתפשר: "הורידו את הוילון הזה ושימו מיד וילון אחר במקומו!". מושל העיר לא הצליח לעצור ברוחו: "כבוד השר", הוא שאל בקול רועד, "למה? למה להסיר??? הוילון הזה כל כך יקר! כל כך יפה! איזה פסול מצאת בו וילון הזה, שבכל הארץ אין יפה ממנו???". שר הטקסים לא השיב לו מיד: "קודם תחליפו את הוילון כמו שציוויתי, ולאחר מכן אני אסביר לך..."

הוילון הוחלף אחר כבוד, ורק לאחר מכן הסביר שר הטקסים למושל העיר. "כשהמלך מקבל קהל, הוא צריך להיות הדבר הכי מעניין והכי חשוב בחדר. מי שעומד מולו ומשוחח איתו, חייב להיות מרוכז אך ורק במלך. "כשאתה שם כזה וילון מיוחד במינו מאחורי המלך, אני חושש שאולי חלק מהאזרחים לא יצליחו להתגבר על הסקרנות שלהם, והרצון לראות את הוילון יהיה גדול כל כך, עד שהם עלולים להסיח דעת מהעובדה שהמלך יושב מולם ומאזין להם... פגיעה כזאת בכבודו של המלך, היא דבר חמור מאוד. לכן אנחנו משתדלים מאוד שהלשכה המלכותית תהיה מפוארת ומכובדת ככל האפשר, אבל צריכים לזכור את העיקר, העיקר זה כבודו של המלך, וכשכזה וילון מיוחד תלוי מאחוריו, הדבר עלול לפגוע בכבודו".

כשאנחנו אומרים בראש השנה: "ותמלוך אתה הוא ה' אלוקינו לבדך", למה אנחנו מתכוונים? מה זה אומר "ותמלוך"? מה זה אומר "לבדך"?! זה אומר שכשאנחנו אומרים 'מלכויות' אנחנו צריכים לחשוב אך ורק על דבר אחד!

על מלכותו של הקב"ה, על כבוד שמים. לא על בנקים ולא על מפעלים, לא על עמותות ולא על בניינים, לא על ההרבה של הדירה ולא על השידוך של הילדה, לא על הבריאות ולא על הפרנסה. מלכות! לבדך! רק על הקב"ה!

הבטחת המהרח"ו לשנה טובה

העושה פדיון נפש בערב ראש השנה ובערב יום כיפור ונותן הכסף לעניים

מובטח לו שישלים שנתו

את הפדיון יערוך המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

36 יום כיפור

36 ראש השנה

הזדרזו למסור שמות

*6431

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכ"ב רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m222560@gmail.com
לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000

סבולה
 הספר שיכנים אותך לאוזרות אלוהי וימי הרחמים

רחוב שילה 4 ירושלים
 02-6443300

פדיון נפש
 מיניטת השי"ש

ע"י מו"ד המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

למסירת שמות
 02-6222-560

זכרונות נפש זה הוא תעלת יתקשר לכל צרה שלא תבא ויפיק לנפלים שיתרשם בנתיב ויכריזו נסים ומוקדם אותו ויתר נאלץ פעמים וזהו מועיל בעצרת ה' תקב באותה טעם והיותה נכרת תעלתו ותרופתו לכל אדם והו' אנונימי מה גדלו מעשיך ה' (פירי עין היים)